

Strapka skleníková (*Heliothrips haemorrhoidalis*)

Strapka skleníková, vyskytujúca sa aj v našich podmienkach, je tropický a subtropický druh, ktorý je prítomný aj v Amerike, Ázii či na území severnej Afriky. Predpokladanou krajinou pôvodu je Amerika, aj keď v minulosti sa jej pôvod pripisoval Európe. Škodca je významný predovšetkým v skleníkoch.

Tento polyfág dokáže spôsobiť najvýznamnejšie škody na okrasných rastlinách, uhorke siatej, rajčiaku jedlom a cibuli kuchynskej. Okrem toho je prenášačom rôznych ochorení vírusového pôvodu.

Rovnako ako iné druhy strapiek, aj strapka skleníková vyciava jednotlivé bunky rastlín, do ktorých sa dostáva vzduch. Na povrchu poškodených listov, kvetov a plodov možno pozorovať striebřisté škvrny, pričom s postupom času môžu poškodené miesta nadobudnúť hnedé sfarbenie, prípadne odumrieť. Korkovité pletivo sa vytvára na plodoch. Okrem toho je znakom prítomnosti aj tmavo sfarbený trus, ktorý je vo forme nepravidelných guľôčok.

Obr. 1 – Strapka skleníková (*Heliothrips haemorrhoidalis*)

(Zdroj: <https://www.nexles.com/articles/greenhouse-thrips-heliothrips-haemorrhoidalis>)

Samička dorastá približne do dĺžky 1,5 mm. Telo škodcu je čiernohnedé a posledné tri články bruška majú žltkasto oranžové sfarbenie. Krídla majú bleďožltú farbu a čo sa týka hlavy a hrudi, tie majú sieťovitý povrch. Na začiatku vývoja sú larvy priesvitné, neskôr bleďožlté s červenými očami. Larvy nosia na konci bruška kvapku exkrétu. Ten po určitom čase odkladajú na povrch listov, kde sa vytvárajú drobné tmavé škvrny. V porovnaní s inými druhmi strapiek sa kľudové štádium (nymfa) vyvíja na rastlinách a nie v pôde. V dobrých podmienkach, teda napr. vo vyhrievanom skleníku, trvá vývoj zhruba mesiac. V priebehu jedného roka tak môže mať strapka skleníková 3 – 4 generácie za rok.

K ochranným opatreniam v ochrane proti strapke skleníkovvej odporúčame vysádzať zdravé rastliny, vykonávať dezinfekciu skleníkových priestorov a tiež likvidáciu burín a rastlín, ktoré sú hosťiteľmi rôznych vírusových ochorení. K zisteniu veľkosti populácie odporúčame využívať modré lepové dosky, ktoré slúžia aj k preventívnej ochrane porastu pred strapkami,

pretože tým čiastočne môžeme regulovať početnosť jedincov v zmysle biologickej ochrany. Nymfy sa vyvíjajú na rastlinách, preto nie je vhodné využívať na boj proti nim zálievku pôdy pomocou prípravkov na ochranu rastlín. Zmysel nemá ani ochrana s použitím pôdnych druhov entomopatogénnych húb. Chemická ochrana proti imágam sa môže vykonávať pomocou pyretroidov, pri ostatných vývojových štádiách odporúčame využívať prípravky s inými účinnými látkami. V Slovenskej republike nie sú povolené prípravky na ochranu rastlín osobitne proti strapke skleníkovej, avšak sú povolené prípravky všeobecne proti strapkám, a to s účinnou látkou abamectin A-abameN-I a VERTIMEC 018 EC (aj v malospotrebiteľskom balení – „MB“), azadirachtin obsahuje NEEMAZAL_T_S, spinosad v prípravku SPINTOR (aj MB) a iba do okrasných rastlín aj pyretroidné účinné látky deltamethin v prípravku SCATTO a lambda-cyhalothrin v prípravkoch KARATE ZEON 5 CS (aj MB) a LAMBDOL.

Ing. Ivana Bugriová

Odbor ochrany rastlín – ÚKSÚP

27.10. 2020